

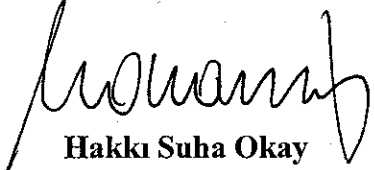

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 26.9.2008
Sayı : 2673

5143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Adalet Bakanı Sayın Mehmet Ali Şahin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim.

Hakkı Suha Okay
Ankara Milletvekili

“Kanun yararına bozma” 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 309 ve 310. maddelerinde düzenlenmiştir. Belirtilen maddelere ilişkin taleplerde uyulması gereken usul ve esaslar da Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’nün 16 Nolu Genelgesinde açıklanmıştır. Söz konusu Genelgede kanun yararına bozmanın olağanüstü bir kanun yolu olduğu vurgusu yapıldıktan sonra, “Bu olağanüstü kanun yolu ile kanunların eşit biçimde uygulanması, Yargıtay denetiminden geçmeden kesinleşen kararlardaki hukuka aykırılıkların giderilmesi, Yargıtay’ın kanunları yorumlayarak içtihat birliğini oluşturmak görevini yerine getirmesinin amaçlandığı” ifadeleri ile bu yola başvurma amacına işaret edilmiştir. Yani 16 Nolu Genelgede “kanunların eşit biçimde uygulanması” kanun yararına bozmanın temel gerekçelerinden birisi olarak açıklanmaktadır.

Jandarma Genel Komutanlığına iletişimin izlemesi konusunda yetki verilmesine ilişkin Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin kararına karşı Adalet Bakanlığı, kanun yararına bozma yoluna gitmiş, Yargıtay 9. Ceza Dairesi 4.6.2008 tarihli kararı ile, Jandarma Genel Komutanlığına iletişimi izlemeye yönelik sınırsız yetki verilmesi konusundaki Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin kararını bozmuştur. Adalet Bakanlığının Jandarma Genel Komutanlığının iletişimi izleme konusundaki yetkisi için kanun yararına bozma yoluna giderken, aynı kapsamda yetki kullanan Emniyet Genel Müdürlüğü ve Milli İstihbarat Teşkilatı için alınan kararlar için bu yola başvurmaması kendi çıkardığı Genelgesinin hükümlerini ihlal ettiğini net bir şekilde gözler önüne sermektedir. Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 4.6.2008 tarihli kararından sonra, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Milli İstihbarat Teşkilatının iletişimi izleme yetkileri için de Adalet Bakanlığının girişimde bulunmasına ilişkin Ömer Faruk Eminağaoğlu ile Mehmet Cengiz’in 5.6.2008 ve Emre Yurtalan’ın 6.6.2008 tarihlerinde yaptığı başvurular için Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 22.8.2008 tarihli yanıt yazısında; 25.10.2006, 24.4.2008 ve 24.4.2008 tarihli üçer aylık dönemler için verilmiş olan iletişimin tespiti kararlarına ilişkin sürelerin sona erdiği

gerekçe gösterilerek kanun yararına bozma yoluna gidilmediği belirtilmiştir. Başvurulardan yaklaşık 2,5 ay geçtikten sonra verilen bu yanıt, demokrasinin siyasi iktidarca tahribine nasıl göz yumulduğunu ortaya koymaktadır. Adalet Bakanlığı Yargıtay kararından sonra kanun yararına bozmaya gitmeyerek kamu kurumları arasında taraf tutmuş, kanun yararına bozma konusunda kendi çıkardığı Genelge'nin hükümlerini çiğnemiştir. Kanun yararına bozma uygulama birliği ve eşitlik ilkelerini hayata geçirmek için başvuru bir uygulamadır. Bu nedenle kararın hukuka aykırılık kadar, belirtilen ilkelerin de göz önünde bulundurulması gerekir. Dinleme konusunda Yargıtay 9. Ceza Dairesinin verdiği karardan sonra, diğer kurumlar için de aynı başvurunun yapılmaması "kanun yararına bozma" yetkisinin kötüye kullanıldığını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede;

1. Yazılı emirle bozmanın, Ceza Muhakemesi Kanununda belirlenen ve Bakanlığınız Genelgesi ile açıklanan içeriğine karşın, Emniyet ve MİT'e verilen iletişimi sınırsız izleme yetkilerinin iptaline ilişkin başvuru taleplerinin, Bakanlığınız tarafından, üçer aylık dönemler için verilmiş olan kararların geçerliliklerinin kalmadığı gerekçesi ile ret edilmesi, iletişimin yasa dışı izlenmesine örtülü olarak olur verme anlamına gelmez mi?
2. Kanun yararına bozma Yargıtay'ın kanunları yorumlayarak içtihat birliği görevini yerine getirmesi ve kanunların eşit bir biçimde uygulanması amaçlandığına göre, bu amaçla bağdaşmayacak şekilde, Emniyet ve MİT'e sınırsız izleme yetkisi veren kararlar için bu yola başvurulmasının geciktirilmesi, Adalet Bakanının bu yöndeki siyasi ve yönetsel iradesinden mi kaynaklanmıştır?
3. Emniyet ve MİT'in sınırsız izleme yetkisine Bakanın istemi üzerine göz yumulmadı ise, yasa ve genelgeye aykırı düşünce oluşturan Bakanlık bürokratlarının, aynı konuda Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet ve MİT konusunda farklı görüş oluşturmalarının gerekçeleri nedir?
4. MİT ve Emniyete sınırsız iletişimi izleme yetkisinin iptali için 5.6.2008 ve 6.6.2008 tarihli başvuruları zamanında işleme koymayarak, 22.8.2008 tarihine kadar bekleten, bu eylemleri ile yurttaşların iletişiminin bu süreler içinde sınırsız olarak izlenmesine sebep olan ve görevlerini kötüye kullanan görevliler hakkında bir tasarrufta bulunmayı düşünüyor musunuz?
5. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ve Birleşmiş Milletler belgelerinin iletişimin izlenmesine ilişkin hükümleriyle bağdaşmayan tüm yurttaşların iletişiminin sınırsız izlenmesi uygulaması demokrasi ve Avrupa Birliği söyleminizle ne kadar bağdaşmaktadır?